

Corporis (věc C-25/19)

Datum rozhodnutí: 27. února 2020

Závěr: *Ustanovení zástupce v hostitelském členském státě neživotní pojišťovnou zahrnuje rovněž oprávnění tohoto zástupce přijmout návrh na zahájení řízení ve věci náhrady škody způsobené dopravní nehodou.*

Skutkové okolnosti: Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že společnost Corporis je pojišťovnou se sídlem v Polsku, která se stala postupníkem nároku na náhradu škody vlastníka vozidla pojištěného v Polsku, jenž byl účastníkem dopravní nehody. Společnost Gefion Insurance je pojišťovnou se sídlem v Dánsku, která kryje rizika druhého účastníka této nehody. Na základě článku 152 směrnice 2009/138 společnost Gefion Insurance ustanovila společnost Crawford Polska sp. z o. o. se sídlem v Polsku jako podnik, který je oprávněn k tomu, aby ji zastupoval ve vztahu k osobám, kterým vznikla škoda v Polsku. Z tohoto titulu společnost Crawford Polska, která je škodním zástupcem pojišťovny Gefion Insurance, vyhověla hlavní žádosti o náhradu škody podané společností Corporis v souvislosti s předmětnou škodnou událostí.

Právní stránka: Článek 152 odst. 1 této směrnice ve spojení s jejím článkem 151 sleduje cíl umožnit účinnou náhradu škody osobám poškozeným v důsledku dopravních nehod motorových vozidel, které mají bydliště v členském státě, v němž neživotní pojišťovna poskytuje své služby, a to i když v něm nemá provozovnu. Povinnost tohoto podniku ustanovit zástupce v hostitelském členském státě stanovená v uvedeném čl. 152 odst. 1 totiž implikuje, že takový zástupce má pravomoc shromažďovat všechny nutné informace o škodných případech a dále zastupovat uvedený podnik nejen ve vztahu k osobám, které mohou uplatňovat nároky na náhradu utrpěné škody, ale i ve všech soudních řízeních týkajících se návrhů na náhradu škody, která byla zahájena před soudy hostitelského členského státu. Funkce takového zástupce tedy spočívá v usnadnění kroků podniknutých poškozenými v důsledku dopravních nehod, zejména jim má umožnit uplatnit nároky ve svém jazyce, tj. v jazyce hostitelského členského státu. Bylo by tedy v rozporu s cílem sledovaným čl. 152 odst. 1 směrnice 2009/138 zbavit tyto poškozené

osoby v okamžiku, kdy uskuteční počáteční úkony přímo u tohoto zástupce a mohou podat přímou žalobu proti dotyčné pojišťovně, možnosti doručit soudní písemnosti uvedenému zástupci za účelem podání žaloby na náhradu škody k uvedeným vnitrostátním soudům. Za těchto okolností je třeba mít za to, že vyloučení ze souboru práv, která musí mít zástupce dotyčné neživotní pojišťovny, který je škodním zástupcem, oprávnění tohoto zástupce přijímat doručené návrhy na zahájení řízení ve věcech náhrady škody způsobené dopravní nehodou by bylo v rozporu s cílem zajistit účinnou náhradu škody osobám poškozeným v důsledku dopravních nehod motorových vozidel.

Související judikatura: rozsudek ze dne 10. října 2013, *Spedition Welter*, C 306/12, EU:C:2013:650, rozsudek ze dne 25. ledna 2017, *Vilkas*, C-640/15, EU:C:2017:39

Relevantní právní úprava: čl. 152 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) ve spojení s článkem 151 této směrnice a s bodem 8 odůvodnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech

Balta (věc C-803/18)

Datum rozhodnutí: 27. února 2020

Závěr: *Ujednání o soudní příslušnosti obsažené v pojistné smlouvě kryjící „velké riziko“ uzavřené pojistníkem a pojistitelem nelze uplatnit vůči osobě pojištěné na základě této smlouvy, která není podnikatelem v odvětví pojišťovnictví, která s daným ustanovením nevyjádřila souhlas a která je usazena v jiném členském státě než pojistník a pojistitel.*

Skutkové okolnosti: Grifs poskytuje bezpečnostní služby. Společnost „Grifs AG“ SIA, zapsaná v Lotyšsku, je majitelkou společnosti Grifs, v níž vlastní 100% podíl. Dne 31. července 2012 uzavřely Grifs AG a Balta smlouvu o všeobecném pojištění občanskoprávní odpovědnosti (dále jen „pojistná smlouva“), která pokrývala rovněž občanskoprávní odpovědnost společnosti Grifs. Všeobecné podmínky pojistné smlouvy uvádějí, že všechny

spory týkající se uvedené smlouvy se řeší jedním, a pokud se stranám nepodaří dosáhnout dohody, rozhodne ve sporu lotyšský soud v souladu s právními předpisy účinnými na území Lotyšské republiky. Dne 21. srpna 2012 došlo v Alytusu (Litva) ke krádeži šperků a hotovosti ve zlatnictví patřícím UAB „Jaunystės romantika“, jehož ostrahu zajišťovala na základě smlouvy o poskytování bezpečnostních služeb společnost Grifs. Jaunystės romantika a jejímu pojistiteli, tedy společnosti ERGO Insurance SE, kteří podali u litevského soudu žalobu na náhradu škody způsobené krádeží, přiznal soud odškodnění, jakož i náhradu nákladů řízení. Byl učiněn závěr o hrubé nedbalosti ze strany společnosti Grifs a existenci přímé příčinné souvislosti mezi vzniklou škodou a její nečinností.

Právní stránka: Je nesporné, že unijní normotvůrce s ohledem na jejich ekonomickou sílu oprávnil pojistníka a pojistitele k tomu, aby si zvolili příslušný soud, a to i odchylně od ochranných pravidel pro určení příslušnosti uvedených v kapitole II oddílu 3 nařízení č. 1215/2012. Možnost přiznaná stranám odchylně se od obecných pravidel pro určení příslušnosti v rámci smluv, které se následně staly pojistnými smlouvami kryjícími „velké riziko“, měla zohlednit skutečnost, že jelikož jsou dotyčné společnosti ekonomicky silnými podniky, jsou si strany pojistné smlouvy postaveny na roveň a dodatečná ochrana slabší strany není odůvodněná. Z tohoto konstatování však nelze vyvodit, že ekonomická síla pojištěného a ekonomická síla pojistitelů a pojistníků jsou totožné nebo podobné. V důsledku toho otázka, zda třetí osoba ve vztahu k pojistné smlouvě kryjící „velké riziko“ může být považována za ekonomicky slabší osobu, nezávisí pouze na skutečnosti, že pojistná smlouva uzavřená mezi stranami spadá do kategorie pojistných smluv kryjících „velké riziko“. Je tedy třeba mít za to, že možnost odchylně se od obecných pravidel příslušnosti v pojistných smlouvách kryjících „velké riziko“ se uplatní pouze ve vztazích mezi smluvními stranami a nemůže být zpravidla rozšířena na pojištěné třetí osoby. Nutnost posuzovat v každém jednotlivém případě otázku, zda lze takovou osobu považovat za „slabší stranu“, by přinášela riziko právní nejistoty a byla by v rozporu s cílem nařízení č. 1215/2012, podle něhož pravidla pro určení příslušnosti musejí být vysoce předvídatelná. Tato úvaha platí tím spíše v oblasti pojistných smluv kryjících „velké riziko“. Jak totiž správně uvádí předkládající soud, čl. 13 bod 27 směrnice 2009/138 stanoví několik kritérií,

kteřá musejí být posuzována společně a jejichž použití není vždy systematické. Toto posouzení může vyžadovat důkladná a potenciálně složitá ověřování, což by bylo v rozporu se záměrem učinit pravidla pro určení příslušnosti předvídatelnými.

Související judikatura: rozsudek ze dne 20. července 2017, MMA IARD, C-340/16, EU:C:2017:576, ze dne 13. července 2017, Assens Havn, C-368/16, EU:C:2017:546

Relevantní právní úprava: čl. 15 bod 5 a čl. 16 bod 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech

Google Ireland (věc C-482/18)

Datum rozhodnutí: 3. března 2020

Závěr: *Právo EU nebrání právní úpravě členského státu, která ukládá poskytovatelům reklamních služeb usazeným v jiném členském státě povinnost registrace pro účely jejich zdanění dani z reklamy, zatímco poskytovatelé takových služeb usazení v členském státě zdanění jsou této povinnosti zproštěni z toho důvodu, že se na ně vztahuje ohlašovací nebo registrační povinnost na základě toho, že podléhají jakékoli jiné dani platné na území uvedeného členského státu.*

Skutkové okolnosti: Rozhodnutím ze dne 16. ledna 2017 daňová správa konstatovala, že společnost Google Ireland vykonává činnost, která spadá do působnosti zákona o dani z reklamy, a že se nezaregistrovala ve lhůtě 15 dnů od zahájení činnosti u daňové správy v rozporu s požadavky § 7/B odst. 1 tohoto zákona. V důsledku toho jí daňová správa uložila na základě § 7/B odst. 2 uvedeného zákona pokutu ve výši 10 milionů HUF (přibližně 31 000 eur). Rozhodnutími přijatými v následujících čtyřech dnech uložila daňová správa společnosti Google Ireland čtyři nové pokuty, z nichž každá se rovnala trojnásobku předtím uložené pokuty, v souladu s § 7/B odst. 3 zákona o dani z reklamy. V důsledku rozhodnutí ze dne 20. ledna 2017 byla společnost Google Ireland uložena celkem maximální zákonná částka 1 miliardy HUF (přibližně 3,1 milionu eur), stanovená v § 7/D tohoto zákona. Společnost Google Ireland podala k předkládajícímu soudu žalobu znějící na zrušení těchto rozhodnutí.

Právní stránka: Povinnost registrace stanovená v § 7/B odst. 1 zákona o dani z reklamy nepodmiňuje výkon činnosti šíření reklamy na maďarském území a této povinnosti podléhají poskytovatelé reklamních služeb,

kteří před zahájením své zdanitelné reklamní činnosti nejsou v Maďarsku daňově registrováni, zatímco poskytovatelé reklamních služeb, kteří jsou již daňově registrováni v tomto členském státě z titulu jakékoli daně, jsou této povinnosti zproštěni, a to nezávisle na místě usazení všech těchto poskytovatelů. Tato povinnost registrace, která je administrativní formalitou, sama o sobě nepředstavuje překážku volného pohybu služeb. Ani okolnost, že poskytovatelé reklamních služeb usazení v Maďarsku jsou této povinnosti registrace zproštěni, nezakládá ve vztahu k poskytovatelům reklamních služeb usazeným v jiných členských státech rozdílné zacházení, které by mohlo představovat omezení volného pohybu služeb. Především je totiž nesporné, že tito poskytovatelé služeb jsou rovněž zproštěni povinnosti registrace podle § 7/B odst. 1 zákona o dani z reklamy, pokud se již přihlásili nebo registrovali u daňové správy na základě jakéhokoli jiného přímého či nepřímého zdanění v Maďarsku. Dále je třeba uvést, že zproštění od této povinnosti registrace, třebaže z něj mají prospěch převážně poskytovatelé služeb usazení na maďarském území, nevede k odrazení od přeshraničního poskytování reklamních služeb, ale k tomu, že poskytovatelé již registrovaní u daňové správy nemusejí plnit zbytečnou administrativní formalitu, jelikož účelem uvedené povinnosti registrace je umožnit této daňové správě identifikaci osob povinných k dani z reklamy. Z informací, které má Soudní dvůr k dispozici, zejména vyplývá, že poskytovatel služeb usazený v Maďarsku je povinen podat žádost o zápis do obchodního rejstříku a o přidělení daňového čísla.

Související judikatura: rozsudek ze dne 22. listopadu 2018, *Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank*, C-625/17, EU:C:2018:939

Relevantní právní úprava: čl. 56 SFEU

Pensionsversicherungsanstalt (věc C-135/19)

Datum rozhodnutí: 5. března 2020

Závěr: *Právo EU nebrání tomu, aby příslušný orgán členského státu původu odmítl přiznat rehabilitační příspěvek osobě, která přestala být pojištěna v systému sociálního zabezpečení členského státu svého původu poté, co zde ukončila výdělečnou činnost a přenesla své bydliště do jiného členského státu, v němž pracovala a nabyla převážnou část dob pojištění, neboť na tuto osobu se nevztahují právní předpisy státu původu, ale právní předpisy státu, v němž se nachází její bydliště.*

Skutkové okolnosti: Odpůrkyně v původním řízení, narozená v roce 1965, má rakouskou státní příslušnost. V roce 1990 dotyčná poté, co pobývala a pracovala v Rakousku, přenesla své bydliště do Německa, kde od té doby pobývá a kde až do roku 2013 vykonávala výdělečnou činnost. V Rakousku získala 59 měsíců a v Německu 235 měsíců pojištění. Přestože odpůrkyně v původním řízení nebyla již od svého přestěhování do Německa pojištěna v rakouském zákonném systému sociálního zabezpečení, podala dne 18. června 2015 k penzijnímu pojišťovacímu ústavu žádost o invalidní důchod nebo – v případě nepřiznání invalidního důchodu – o přiznání opatření léčebné rehabilitace a rehabilitační příspěvek nebo, nebude-li ani toto přiznání možné, o přiznání opatření k opětovnému zařazení do pracovního života. Penzijní pojišťovací ústav zamítl žádost z toho důvodu, že se na straně odpůrkyně v původním řízení nejednalo o případ invalidity a že v každém případě nepodléhala rakouskému systému zákonného sociálního pojištění a neprokázala dostatečně blízkou vazbu k uvedenému systému.

Právní stránka: Podle čl. 11 odst. 3 písm. e) nařízení č. 883/2004 se na takovou situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, použijí právní předpisy členského státu bydliště dotyčné osoby, v projednávaném případě tedy německé právní předpisy. S ohledem na pravidlo použití právních předpisů jediného členského státu v sociální oblasti zakotvené v čl. 11 odst. 1 nařízení č. 883/2004, připomenuté v bodě 45 tohoto rozsudku, a na pravidlo upravené v čl. 11 odst. 3 písm. e) tohoto nařízení, podle kterého se na osobu, která není zaměstnancem nebo osobou samostatně výdělečně činnou, vztahují pouze právní předpisy členského státu bydliště (rozsudek ze dne 23. ledna 2019, *Zyla*, C-272/17, EU:C:2019:49, bod 41), se na osobu, která se nachází v situaci, v níž, jako ve věci v původním řízení, přestala být pojištěna v systému sociálního zabezpečení členského státu původu poté, co v tomto státě ukončila výdělečnou činnost a přenesla své bydliště do jiného členského státu, nevztahuje systém sociálního zabezpečení státu původu. V projednávaném případě tedy nelze vytýkat příslušnému orgánu členského státu původu odpůrkyně v původním řízení, tedy orgánu Rakouské republiky, že jí odmítl přiznat rehabilitační příspěvek. Toto odmítnutí totiž nemělo za následek vyloučení osoby, na kterou by se tyto právní předpisy vztahovaly na základě nařízení č. 883/2004, z oblasti

působnosti dotčené právní úpravy, a nezabavilo ji tudíž ochrany v oblasti sociálního zabezpečení v důsledku neexistence právních předpisů, které by se na ni vztahovaly.

Související judikatura: rozsudek ze dne 23. ledna 2019, *Zyla*, C-272/17, EU:C:2019:49, rozsudek ze dne 8. května 2019, *Inspecteur van de Belastingdienst*, C-631/17, EU:C:2019:381

Relevantní právní úprava: nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení

Finnair (věc C-832/18)

Datum rozhodnutí: 12. března 2020

Závěr: *Letecký dopravce se nemůže k tomu, aby se zprostil své povinnosti nahradit škodu, dovolávat „mimořádných okolností“ souvisejících se závadou na tzv. díle „on condition“, tedy díle, který se nahrazuje jen z důvodu závady na předchozím díle, a to i když má vždy k dispozici náhradní díl, s výjimkou případu, že taková závada představuje událost, která z důvodu své povahy či původu není vlastní běžnému výkonu činnosti uvedeného leteckého dopravce a vymyká se jeho účinné kontrole. Má se však za to, že pokud tato závada zůstává v zásadě nerozlučně spjata se systémem fungování letadla, nemůže být za takovouto událost považována.*

Skutkové okolnosti: Žalobci v původním řízení si u společnosti Finnair rezervovali přímý let z Helsinek (Finsko) do Singapuru. Tento let byl naplánován na 11. října 2013 ve 23:55 hodin. Byl však zrušen z důvodu technické závady na letadle. Po přijetí nabídky předložené společností Finnair byli žalobci v původním řízení přesměrováni na let z Helsinek do Singapuru s přestupem v Čchung-čchingu (Čína) s plánovaným odletem následujícího dne, tedy 12. října 2013 v 17:40 hodin, a s plánovaným příletem do Singapuru dne 13. října v 17:25 hodin. Provozujícím leteckým dopravcem přesměrovaného letu na trase Helsinky–Čchung-čching–Singapur byla společnost Finnair. Avšak z důvodu závady na posilovači řízení kormidla dotyčného letadla byl přesměrovaný let zpožděn. V důsledku toho příletěli žalobci v původním řízení do Singapuru dne 14. října 2013 v 00:15 hodin.

Právní stránka: Podle čl. 5 odst. 3 nařízení č. 261/2004, vykládaného ve světle bodů 14 a 15 odůvodnění tohoto nařízení, je letecký dopravce odchylně od ustanovení odstavce 1 tohoto článku zproštěn povinnosti poskytnout náhradu cestujícím na základě článku 7 tohoto nařízení, jestliže může prokázat, že je zrušení nebo zpoždění letu na příletu o tři

hodiny nebo více způsobeno „mimořádnými okolnostmi“, kterým by nebylo možné zabránit, i kdyby byla přijata všechna přiměřená opatření, nebo v případě, že takováto okolnost nastala, že přijal opatření přiměřená situaci za použití veškerých personálních zdrojů nebo věcných a finančních prostředků, kterými disponuje, s cílem zabránit zrušení nebo významnému zpoždění dotčeného letu. Podle ustálené judikatury platí, že jako „mimořádné okolnosti“ ve smyslu čl. 5 odst. 3 nařízení č. 261/2004 lze kvalifikovat takové události, které nejsou z důvodu své povahy či původu vlastní běžnému výkonu činnosti dotčeného leteckého dopravce a vymykají se jeho účinné kontrole, přičemž obě tyto podmínky jsou kumulativní. Nicméně technické závady inherentně spjaté s údržbou letadel nemohou v zásadě jako takové představovat „mimořádné okolnosti“ ve smyslu čl. 5 odst. 3 tohoto nařízení. Vzhledem k zvláštním podmínkám, za kterých probíhá letecká doprava, a ke stupni technologické komplexnosti letadel jsou totiž letečtí dopravci s takovýmito závadami běžně konfrontováni. Mimořádnou okolností není ani předčasné selhání některých součástí letadla, i když je nepředvídané, jelikož je v zásadě nerozlučně spjata se systémem fungování letadla. Lze přitom mít za to, že závada na tzv. dílu „on condition“, jež byl letecký dopravce připraven vyměnit s tím, že měl vždy k dispozici náhradní díl, představuje událost, která je z důvodu své povahy či původu vlastní běžnému výkonu činnosti uvedeného leteckého dopravce a nevymyká se jeho účinné kontrole, ledaže taková závada není nerozlučně spjata se systémem fungování letadla.

Související judikatura: rozsudek ze dne 22. prosince 2008, *Wallentin-Hermann*, C-549/07, EU:C:2008:771, rozsudek ze dne 4. dubna 2019, *Germanwings*, C-501/17, EU:C:2019:288

Relevantní právní úprava: čl. 5 odst. 3 nařízení č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů

VW (věc C-659/18)

Datum rozhodnutí: 12. března 2020

Závěr: *Právo EU brání takové vnitrostátní právní úpravě, podle níž může být právo na přístupk obhájci v průběhu přípravného řízení pozastaveno z důvodu, že se podezřelá nebo obviněná osoba po předvolání vydaném vyšetřujícím soudcem*

nedostavila k soudnímu jednání, až do vykonání vnitrostátního zatýkácího rozkazu vydané vůči dotyčné osobě.

Skutkové okolnosti: Dne 20. dubna 2018 sepsala policie v Badaloně (Španělsko) protokol, týkající se VW, o údajných trestných činech řízení bez řidičského oprávnění a padělání veřejné listiny, a to v návaznosti na silniční kontrolu, během níž dotyčný předložil albánský řidičský průkaz. Dne 19. května 2018 dospěl znalecký posudek k závěru, že tento doklad je padělaný. Usnesením ze dne 11. června 2018 vyšetřovací soudce č. 4 v Badaloně, u něhož bylo zahájeno trestní řízení proti VW, rozhodl o jeho vyslechnutí. Za tímto účelem byl ustanoven obhájce *ex officio*. Po několika neúspěšných pokusech o předvolání dotyčného, neboť nebylo známo, kde se zdržuje, vůči němu byl dne 27. září 2018 vydán zatýkácí rozkaz na zadržení a předvedení k soudu. Dne 16. října 2018 zaslala obhájkyňe faxem přípis, ve kterém prohlásila, že se chce účastnit řízení jménem VW, doprovázený podepsanou procesní plnou mocí a souhlasem obhájce dotyčného, který byl ustanoven *ex officio*, s předáním věci. Požadovala, aby jí byly zaslány budoucí procesní úkony a aby byl zatýkácí rozkaz vydaný na jejího klienta zrušen, přičemž uvedla, že její klient si v každém případě přeje dostavit se k soudu.

Právní stránka: Ze systematiky a cílů směrnice 2013/48 přitom vyplývá, že dočasné odchylky, které mohou členské státy stanovit z práva na přístup k obhájci, jsou taxativně vyjmenovány v tomto čl. 3 odst. 5 a 6. Cílem uvedené směrnice je zejména podporovat právo poradit se, být obhajován a být zastupován, jež je zakotveno v čl. 47 druhém pododstavci Listiny, a práva na obhajobu zaručená v jejím čl. 48 odst. 2. Vykládat článek 3 směrnice 2013/48 tak, že umožňuje členským státům stanovit jiné odchylky z práva na

přístup k obhájci, než jsou taxativně vyjmenovány v tomto článku, by přitom bylo v rozporu s těmito cíli, jakož i se systematikou této směrnice a se samotným zněním tohoto ustanovení a tento výklad by zbavil toto právo jeho užitečného účinku. Za těchto podmínek je třeba zaprvé konstatovat, že prospěch podezřelé nebo obviněné osoby z práva na přístup k obhájci zakotveného směrnicí 2013/48, které v každém případě vzniká v okamžiku, kdy nastala první ze čtyř událostí uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. a) až d) této směrnice, nezávisí na dostavení se dotyčného k soudnímu jednání. Zadruhé skutečnost, že se podezřelá nebo obviněná osoba nedostavila k soudnímu jednání, nepatří mezi důvody pro odchylku z práva na přístup k obhájci, které jsou taxativně vyjmenovány v uvedené směrnici, takže skutečnost, že se podezřelý navzdory předvoláním vydaným vyšetřujícím soudcem nedostavil k soudnímu jednání, nemůže odůvodnit, že bude zbaven tohoto práva. Konečně je třeba dodat, že výklad čl. 3 odst. 2 směrnice 2013/48, podle něhož právo na přístup k obhájci nelze pozastavit z důvodu nedostavení se podezřelé nebo obviněné osoby po předvolání k soudnímu jednání, je v souladu s požadavky vyplývajícími ze základního práva na účinnou soudní ochranu zakotveného v článku 47 Listiny.

Související judikatura: rozsudek ze dne 5. června 2018, *Kolev a další*, C-612/15, EU:C:2018:392

Relevantní právní úprava: směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/48/EU o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení týkajícím se evropského zatýkácího rozkazu a o právu na informování třetí strany a právu na komunikaci s třetími osobami a konzulárními úřady v případě zbavení osobní svobody

Připravil: Jan Tlamycha